

INSTITUTIONEN FÖR LÄRANDE, INFORMATIK, MANAGEMENT OCH ETIK

C7F2964 Medicinsk Forskningsetik, 1,5 högskolepoäng

Medical Research Ethics, 1.5 credits (hec)

Forskarnivå / Third-cycle level

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Kommittén för utbildning på forskarnivå 2023-11-10 att gälla från och med vårterminen 2024.

Ansvarig institution

Institutionen för lärande, informatik, management och etik, Medicinska fakulteten

Förkunskapskrav

Kursen har inga förkunskapskrav.

Syfte & lärandemål

Syfte

Syftet med kursen är att den forskarstuderande:

- ska få förståelse för centrala forskningsetiska teorier, principer och riktlinjer och därmed få möjlighet att reflektera över etiska aspekter av den egna forskningen
- ska få förståelse för vad som är god vetenskap samt var gränserna går för vad som är etiskt oacceptabel forskning både vad gäller forskning på människor och djur, samt vad som gäller för forskarens egna akademiska integritet
- utvecklar ett forskningsetiskt förhållningssätt inom sin egen forskning, gentemot andras forskning och det omgivande samhället

Lärandemål

Den forskarstuderande ska efter avslutad kurs kunna:

- redogöra för forskningsetiska teorier, principer och, i viss mån, riktlinjer
- kunna redogöra för vanliga forskningsetiska problemsituationer
- identifiera, analysera och diskutera forskningsetiska problem och konflikter
- genomföra en forskningsetisk argumentation för eller emot ett förfarande

Kursens innehåll

- Centrala forskningsetiska principer, teorier och argument
- Centrala vetenskapsteoretiska begrepp och positioner, och dess relevans för forskningsetik
- Forskning på människor, innefattande det informerade samtycket och dess komponenter
- Försöksdjursetik, innefattande argument för och emot att använda djur för forskningsändamål, samt de 3 R:en
- Etikprövningar och forskningsetiska riktlinjer, såsom Helsingforsdeklarationen
- God vetenskaplig sed och avvikelser från god sed i forskningen, exempelvis frågor kring fabricering, förvanskning och plagiering, samt hantering av vetenskapligt författarskap
- Intressekonflikter i samband med forskning, såsom jäv och sponsring

Former för undervisning och lärande

Föreläsningar, grupparbeten och plenumdiskussioner.

Undervisningen sker på campus, men kan i förekommande fall ske digitalt.

Undervisningsspråk

Kursen ges alternerande på svenska och engelska.

Betygsskala

Godkänd (G)/Underkänd (U)

Obligatoriska moment & former för bedömning

Obligatoriska moment:

Gruppdiskussioner och plenumdiskussioner är obligatoriska. Vid frånvaro kan studenten i viss utsträckning kompensera detta genom att lämna in skrivna svar angående de fall som diskuterats.

Former för bedömning:

Deltagaren genomför en skriftlig forskningsetisk reflektion företrädesvis angående det egna forskningsprojektet. Ett fåtal studenter ges möjlighet att muntligt redovisa en forskningsetisk reflektion, i relation till samtliga lärandemål, angående sin forskning för samtliga deltagare. Vid enbart digital undervisning examineras studenterna endast skriftligt.

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur:

- Johansson I. & Lynöe N., *Medicine and philosophy. A Twenty-First Century Introduction*. Ontos Verlag, Frankfurt (2008).
- Helsingforsdeklarationen (2013): <https://www.wma.net/what-we-do/medical-ethics/declaration-of-helsinki/>

Rekommenderad litteratur:

- Beauchamp, T. L., & Childress, J. F., Principles of Biomedical Ethics. New York, Oxford University Press, (2012)
- Helgesson, G., Forskningsetik. Lund, Studentlitteratur, (2015).
- Codex: www.codex.vr.se
- Etikprövningsmyndigheten: <https://etikprovningmyndigheten.se>
- God forskningssetik. Vetenskapsrådets rapportserie (2017), ISBN 978-91-7307-352-3: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>